

El paper imprescindible de les dones de l'Empordà

El llibre d'Elisenda Albertí recull biografies femenines des del segle XII fins al segle XX

Xevi Bonell | FIGUERES

Elisenda Albertí fa anys que es dedica a investigar biografies de dones. Històries femenines que han quedat oblidades per culpa d'historiografia oficialment reconeguda. La seva última publicació és el llibre *Dones de l'Empordà. Històries femenines des del segle XII fins al segle XX* és on mostra l'exemple d'unes quantes dones que a més o menys èxit aconseguien fer sentir la seva veu.

Hi trobem desgranats els recorreguts vitals i professionals de dones amb més renom com Caterina Albert, Mey Rahola i Maria dels Àngels i Montserrat Vayreda, però també d'altres dones en principi més anònimes que van aconseguir destacar degut a la seva capacitat professional com per exemple Laura Bonaset i Moner, la primera camionera. Aquesta és una de les principals característiques d'aquest volum; la diversitat de personatges en els que aprofundeix l'autora «intento posar biografies de dones molt variades, de tracte social diferent. Així podem tenir una imatge, una fotografia més amplia de la situació de l'època o del tema en concret. Unes compensen a les altres».

El volum es presentarà oficialment a la comarca el proper 11 de novembre dins dels actes de la Fira Transfronterera d'Editorials Independents que es celebrarà a la Rambla de Figueres.

LES DONES ALT-EMPRODANESES. Toti que al llarg del volum Albertí ens presenta diversos perfils concrets, dedica una primera part a parlar de les monges empordaneses. Segons explica el 1169 un grup de monges procedents del primer monestir cisterenc de

CAMIL·LA LLORET. Al centre amb els integrants de The King Jazz

E. ALBERTÍ

ÀNGELES SANTOS. Davant del seu quadre Un mon

E. ALBERTÍ

QUINA JAUME. A la seva casa de Cadaqués

CENTRE CATALÀ DEL PEN CLUB

Santa Maria de Vall de Maria, diu a Maçanet de la Selva, van decidir establir-se a Cabanes. L'emplaçament escollit fou al costat de l'església dedicada a sant Feliu on fundaren el monestir de Cadins. Albertí no només es centra en el devenir d'aquesta congregació, sinó que en detalla d'altres com el de Santa Maria de Vilanera o el de Sant Bartomeu de Bell-lloc.

LA REINA. Una de les figures que crida més l'atenció del llibre és sense cap mena de dubte la de Sibil·la de Fortià. L'autora desgra-

llegia, i va ser d'on vaig començar a fer els primers buidatge», explica Albertí. Els volums a què fa referència són concretament quatre llibres publicats per Albertí Editor entre el 1966 i 1972. Una guia completa amb milers de referències.

Aquesta forma d'indagar al passat l'ha perseguit tota la seva vida, «si piques pedra trobes coses», explica. Per aquest motiu al llarg de la seva trajectoria ha publicat diversos llibres com *Dames, reines, abadeses, 18 personalitats femenines a la Catalunya medieval* (2007), *Dones de Barcelona, històries i llegendes barcelonines des del segle IV fins al XIX* (2011), *Catalanes medievals, 24 històries femenines de l'edat mitjana* (2012), *Compromeses: vuit dones catalanes excepcionals* (2015), *Decidides: set dones contra corrent* (2017). Tots els textos tenen una cosa en comú, les protagonistes són dones.

MOLTA FEINA PER ENDAVANT. «Trobes i identificades dec tenir unes 3.000 biografies de dones catalanes. D'aquestes encara en queden centenars per publicar-ne la biografia. A més, no tinc la biografia cabada de totes elles. Tinc el nom i algunes dades i de mica en mica les vaig acabant», explica Albertí.

A mida que va completant els perfils van sorgint els volums «Els llibres els reuneixo per època o temàtica i intento que aprofitament cada any i mig en surti publicat un».

Albertí també té clar que «això és una goteta d'aigua. Estem als inicis de la reinvenció de la figura femenina. Crec que la millor ajuda és la naturalitat, igual que pots fer un llibre de qualsevol altre temàtica perquè no ferho d'aquesta?». ■

→ EL LLIBRE

ES PRESENTARÀ OFICIALMENT A LA COMARCA EL PROPER 11 DE NOVEMBRE

→ ELISENDA ALBERTÍ

«INTENTO POSAR BIOGRAFIES DE DONES MOLT VARIADES, DE TRACTE SOCIAL DIFERENT»

na el seu recorregut a la Cort de Pere III el Cerimoniós, fins que la pubilla esdevé la quarta dona del monarca, convertint-se en reina. Entre els encerts de la biografia en destaca la focalització de l'autora en la relació entre Sibil·la i els descendents que optaven a la successió reial fruit dels primers matrimonis del rei.

LLAVOR FAMILIAR. La passió d'Albertí per les biografies va començar de ben menuda «El meu pare (Santiago) era l'editor i entre els seus treballs s'hi trobava el Diccionari Biogràfic. Ja de jove jo ja el